

Adatok a Hernád-völgy flórájának ismeretéhez

FARKAS József¹ – GULYÁS Gergely² – LUKÁCS Balázs András²

(1) H-3800 Szikszó, Deák Ferenc u. 54.

(2) BioAqua Pro Környezetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft. H-4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.

Bevezetés

Jelen dolgozatban a Hernád magyarországi szakaszán végzett terepbejárások florisztikai adatait tesszük közzé. Az adatközlést azért is tartjuk fontosnak, mivel a Hernád-völgy flórájáról igen kevés irodalmi adat áll rendelkezésünkre: egy évszázad alatt alig néhány közlemény született a területről. A terepbejárások részben az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság felkérésére és támogatásával történtek.

A vizsgált terület tájföldrajzi értelemben a Hernád-völgymedence kistájcsoport Hernád-völgy kistája, amely a Keleti-Cserehát és a Szerencsköz közé ékelődik (MARTONNÉ 2005). A völgy legkeskenyebb részét Garadna és Hernádszurdok települések között találjuk. A tanulmányozott terület keleti határát a Hernád folyó vonala adja meg, ez az esetek jelentős részében ténylegesen a völgy határát is jelenti, mivel a Hernád folyót a Cserehát felől folyó mellékvizeinek hordalék-lerakódásai völgyének keleti peremére szorítják (FRISNYÁK 1992). Ez alól csak Hidasnémeti és Hernádszurdok települések környéke képez kivételt, ahol a folyó szinte a Cserehát lábainál folyik. Ez, illetve a hernádszurdoki Hernád-holtmeder környéke a vizsgált völgyszakasz legkeskenyebb pontja.

Az 1. katonai felmérés (1784) térképlapjain látható, hogy a völgyben nagyobb kiterjedésű erdőségek és igen sok gyepek voltak, amelyeket többfelé a Hernád és mellékvizeinek szövevényes ágai hálózta be.

A Hernád-völgy flórájáról mindeddig kevés irodalmi adat jelent meg, az elsők egyike 110 éves. BORBÁS (1896) így jellemzi a Hernád partjának növényzetét: „A Hernád partján *Chenopodium botrytis*, *Polygonum tomentosum*, *Herminia glabra*, *Stellaria viscida*, *Myricaria germanica* (selyemcípрус) a legnevezetesebb. Sőt hol a rétet víz is nedvesíti, *Acorus calamos*, *Iris sibirica*, *I. Pseudo-acorus* (sárga liliom), *Typha latifolia*, *Sparganium ramosum*, *Triglochine palustris*, *Pedicularis palustris* stb. is található”.

A fenti tanulmányában jelzi BORBÁS, hogy „A Hernád sík völgyében ... mivelhogy annak széles alsó nyílása összeköttetésben van a nagy rónasággal, már a Magyar Alföld növényzetének polgárai is beköszönhetnek a megyébe.” Ilyen növény a *Dianthus collinus*, melyet Abaujszántó, és Kassa környékén is látott.

A Hernád-völgy flórájáról is ad adatokat THAISZ az 1910-es évek elején, Abauj-Torna vármegye botanikai viszonyainak elemzésekor. Nyilván e munka során gyűjtötte Ináncs környéken azt a *Dianthus collinus* növényt, melyet PENKSZA és MALATINSZKI (2001) munkájában idéz.

LAKATOS (1967) munkája, mely a Hernád-völgy botanikai feldolgozását a Gibártól délre eső területen végezte el, sajnos nehezen hozzáférhető. A szerző doktori értekezésének csak a *Crambe tataria*-ra vonatkozó részét publikálta. A dolgozat írása idején már nagyon megcsappant a Hernád völgyében a feltöretlen területek aránya. Mint írja, zsugorodik a gyepek aránya, különösen kevés az igazi kaszáló. Tudomásunk van arról, hogy a Szikszói határba tartozó Galagonyáson az 1970-es években még előfordult a *Gladiolus palustris* Gaud. (LAKATOS ex verbis).

FARKAS (1975) ugyancsak nehezen hozzáférhető dolgozatában Hernád menti rétek és legelők botanikai összehasonlítását végezte el. A munka mintaterületei Szikszón (rét) és Gesztelyben (legelő) voltak. A mintarétben 72, a legelőn 29 fajt sorol fel. A rét növényzetében a következő fajok is szerepeltek: *Thlaspi jankae* Kern., *Iris sibirica* L., *Dianthus collinus* W. et K., *Clematis integrifolia* L., *Phlomis tuberosa* L.,

Az utóbbi évek terméke FARKAS (1996) dolgozata a Cserehát védett növényeiről. A Hernád-völgyből közölt adatai közül jelen tanulmányban pontosítjuk a *Clematis integrifolia* L., a *Dianthus collinus* W. et K., a *Phlomis tuberosa* L., a *Leucjum aestivum* L., az *Iris sibirica* L., és az *Epipactis helleborine* (L.) Crantz előfordulási adatait is.

Ezenkívül néhány florisztikai megjegyzést találhatunk GULYÁS – LUKÁCS (2003) közleményében, illetve VIRÓK – FARKAS – SZMORAD – BOLDOGHNÉ SZÜTS (2004) közlő adatokat a Hernád-völgyből.

Anyag és módszer

Az adatgyűjtés 1975 és 2003 között zajlott. Az adatok minden esetben a folyó magyarországi szakaszának jobb partjára vonatkoznak. A fajok nomenklatúrája és sorszámozása SIMON (2000) művét követi. A felsorolásban a faj nevét az egyes lelőhelyek felsorolása követi, elsőként a közigazgatási határ, majd azon belül az egyes lelőhelyek „;”-vel elválasztva. A dűlőneveket az EOVS 1:10 000 arányú térképlapjai alapján adjuk meg.

Florisztikai adatok felsorolása

Pteridophyta

- P. 39. *Athyrium filix-femina* (L.) Bernh.:
Göncruszka: Hernád-part.
P. 48. *Dryopteris filix-mas* (L.) Scott: Göncruszka:
Hernád-part.

Angiospermatophyta

29. *Clematis integrifolia* L.: Encs-Fügöd: a fügödi sportpálya mellett. Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-Szög. Szikszó: a Bársonyos-patak és a Hernád között, földutak menti gyepek; Méhész-szög; Barát-rét. Onga-Ongaújfalu: a vasutat kísérő gyepek. Onga: a Gesztelyre vezető műút menti gyepek; legelő a településtől északra. Gesztely: az Onga felé vezető műút menti gyepek; Berek-dűlő (a mentett oldalon). Berzék: Gyömrő. Alsózsolca: Szilas; Bársonyos-patak mente. Hernádkak: Bársonyos-patak partja. Ináncs: Borsfalva, útmenti gyepek. Aszaló: Bársonyoson túli legelő; Baksí út mente, útszéli gyepek; Nagy morotva; Bécsi kertek alja; Kegyetlen. Halmaj: a vasutat kísérő árkok gyepei; Nyilas; a Kiskinizs felé vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as km-kőnél; Godolya; Kegyetlen. Csobád: a vasutat kísérő árkok gyepei. Szikszó: a Hernád és a Bársonyos-patak között, utak mentén; Nagyér menti láprétek, Malompást. Kiskinizs: Sosok. Felsődobsza: Alsó-rét. Hernádnémeti: Bársonyos-patak menti gyepek. Böcs: Bársonyos-patak menti gyepek; a vasutat kísérő árkok gyepei. Felsőzsolca: a vasutat kísérő árkok gyepei. Alsózsolca: a vasutat kísérő árkok gyepei, láprét a 37. út belegrádi elágazásánál; Ongaújfalu: vasút menti gyepek Szikszó irányába. Sokfelé találtuk (néhol nagy egyedszámban) a Hernád-völgy középső és déli területein, főleg útszéleken.
78. *Nuphar lutea* (L.) Sibth.: Encs-Fügöd: Bélus-patak. Forró: Bélus-patak. Hernádszentandrás: Bélus-patak. Ináncs: Bélus-patak. Csobád: Bélus-patak. Kiskinizs: Bélus-patak. Hernádkércs: Bélus-patak. Onga-Ócsanálós: Malom-zugi legelő, Hernád-holtmeder.
161. *Filipendula ulmaria* (L.) Maxim.: Tornyosnémeti: Szártos-patak határ menti részei; Csíkos-tó. Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-Szög. Szikszó: Nagyér láprétei. Alsózsolca: Bársonyos-patak mente.

166. *Sanguisorba officinalis* L.: Tornyosnémeti: Csíkos-tó; Muszka; Lamos-rét. Vizsoly: Sebes-éridűlő. Méra: Kertek. Csobád: Réti-dűlő; Mályvás. Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-szög. Felsődobsza: Alsó-rét. Kiskinizs: Buhalter; Sosok. Halmaj: a Kiskinizs felé vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as km-kőnél. Aszaló: Belső-rét. Szikszó: Méhész-szög. Onga: Csontor; legelő a településtől északra. Gesztely: Nagy-rét. Alsózsolca: Szilas; Bársonyos-patak mente. Hernádkak: Bársonyos-patak partja; Meskán-kert.
210. *Prunus padus* L.: Zsujta: Határsor-dűlő. Hidasnémeti: Szártos-patak torkolata.
290. *Trifolium montanum* L.: Csobád: Réti-dűlő. Szikszó: Méhész-szög. Csobád: Mályvás. Felsődobsza: Alsó-rét. Szikszó: Méhész-szög. Alsózsolca-Hernádkak: a 37. számú műút belegrádi elágazásánál lévő gyepek.
316. *Amorpha fruticosa* L.: Tornyosnémeti: Csíkos-tó; Szártos-patak partja. Halmaj: Hernád-part; Kocsma-zug.
344. *Vicia pisiformis* L.: Hernádnémeti: Gyalog-legelő. Alsózsolca: Kemelyi-erdő.
356. *Vicia sepium* L.: Hernádnémeti: Hosszú-gaz. Böcs: Hosszú-gaz. Alsózsolca: Kemelyi-erdő
389. *Lythrum hyssopifolia* L.: Kiskinizs: Sosok; Buhalter. Szikszó: Borsószer. Hernádszentandrás: Szilasok. Ináncs: Nagy-rét-dűlő.
429. *Acer tataricum* L.: Vizsoly: Alsó-rét, földút menti cserjésben; a Novajidrányra vezető műút mentén.
455. *Chaerophyllum aromaticum* L.: Hidasnémeti: Szártos-patak torkolata. Hernádszurdok: Hernád-holtmeder partja.
490. *Aegopodium podagraria* L.: Zsujta: Alsó-rét; Hernád-part. Hidasnémeti: Szártos-patak partja. Hernádszurdok: a Holtmeder-partja. Göncruszka: Hernád-part. Hernádvécse: Hernád-part. Vilmány: Hernád-part. Vizsoly: Nagy-Füzes. Abaujkér: Hernád-part. Hernádszentandrás: Hernád-part. Kiskinizs: Hernád-part. Szentistvánbaksa: Pusztabaksa. Főleg a Hernád-völgy középső részétől észak felé találtuk.
498. *Seseli osseum* Cr.: Szikszó: Méhész-szög. Alsózsolca: Szilas; Kemelyi-erdő északi szegélye. Böcs: Fecske-oldal.
513. *Peucedanum officinale* L.: Kiskinizs: Sosok, a Galambos-patak mentén (kb. 20 tő).

518. *Peucedanum alsaticum* L.: Hernádbüdtől dél felé igen gyakorinak találtuk.
638. *Geranium pratense* L.: Tornyosnémeti: Szártos-patak határ menti része; Csíkos-tó; Muszka. Zsujta: Határsor-dűlő; Alsó-rét. Hidasnémeti: Szártos-torkolat környéke. Hernádszurdok: Hernád-holtmeder környéke. Vilmány: Karolina. Vizsoly: Kiszela; Alsó-rét, Hernád-parti gyepek. Méra: Kertek. Hernádszentandrás: Vízköz.
652. *Euphorbia palustris* L.: Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-szög. Kiskinizs: Buhalter. Halmaj: a Kiskinizs felé vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as kmkőnél. Szikszó: Méhész-szög. Alsószolca-Hernádkak: a 37. számú műút belegrádi elágazásánál lévő gyepek.
679. *Centaurium pulchellum* (Sw.) Druce: Méra: Felső-tag. Abaujkér: Tuzsa. Csobád: Mályvás. Szikszó: Borsószer. Hernádszentandrás: Szilasok. Ináncs: Nagy-rét-dűlő.
684. *Gentiana pneumonanthe* L.: Csobád: Mályvás (bőven). Kiskinizs: Buhalter (több folton kisebb állományok).
694. *Vinca herbacea* W. et K.: Aszaló: a baksi út mente.
716. *Anchusa barrelieri* (All.) Wittm.: Felsőszolca: vasút menti gyepek (szálanként). Alsószolca: vasút menti gyepek (szálanként). Böcs: vasút menti gyepek (szálanként). Sajólád: Zsolcai-dűlő, dűlőút menti gyepek.
777. *Phlomis tuberosa* L.: Hidasnémeti: Hernádszurdoktól É-ra a domboldalon. Novajdrány: Idrányi-forrás; a 3. számú főút mentén Méra felé, az út szélén. Méra: a 3. számú főút mentén Novajdrány és Encs felé, az út szélén. Encs: A 3. számú főút mentén Méra felé, az út szélén. Abaujkér: Tuzsa, a Hernád gátoldalán. Ináncs: Vasút-tábla, a Galambos-patak gátján. Kiskinizs: Buhalter. Aszaló: Bársonyoson túli legelő; Baksi út mente, útszéli gyepekben. Szikszó: Méhész-szög szárazabb részein; Furcsa-dűlő, a Vadász-patak és a vasút kereszteződésénél; Nagy-rét; Sziget-pást; Törökhalom. Onga: a Gesztelyre vezető műút menti gyepek. Gesztely: az Onga felé vezető műút menti gyepek. Hernádnémeti: Halom-dűlő, Németi-halom; Bársonyos-patak menti gyepek. Böcs: Bársonyos-patak menti gyepek; vasút menti gyepek. Felsőszolca: vasút menti gyepek. Alsószolca: vasút menti gyepek. Sajólád: Zsolcai-dűlő; Szállás.
- Gyakran találtuk a Hernád-völgy útmenti gyepeiben, helyenként nagy állományait
794. *Betonica officinalis* L.: Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-szög. Szikszó: Méhész-szög. Onga: Csontor.
859. *Misopates orontium* (L.) Rafin.: Szikszó: Borsószer, belvizes szántó.
860. *Chaenorrhinum minus* (L.) Lange: Tornyosnémeti: Szártos-patak határ menti része. Vilmány: Karolina. Garadna: Hernád-part.
865. *Gratiola officinalis* L.: Zsujta: Határsor-dűlő. Méra: Felső-tag. Csobád: Mályvás. Kiskinizs: Buhalter. Kiskinizs: Sosok. Szikszó: Méhész-szög.
866. *Limosella aquatica* L.: Hernádszentandrás: Holtmeder partja. Szikszó: Borsószer, belvizes szántó.
879. *Pseudolysimachion longifolium* (L.) Opiz: Tornyosnémeti: Lamos-rét. Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-Szög. Aszaló: Belső-rét. Felsődobbsza: Alsó-rét.
912. *Rhinanthus minor* L.: Tornyosnémeti: Szártos-patak partja. Csobád: Legelő; Mályvás. Kiskinizs: Sosok.
1008. *Thlaspi jankae* Kern.: Szikszó: Méhész-szög. Onga: legelő a településtől északra. Alsószolca-Hernádkak: a 37. számú műút belegrádi elágazásánál lévő gyepek. Gesztely: a Kiserdő mellett, az Onga felé vezető műút menti gyepek. Hernádnémeti: Bársonyos-patak menti gyepek. Böcs: Bársonyos-patak menti gyepek.
- Szikszó és Böcs között a Hernád menti gyepekben gyakran találtuk.
1115. *Viola pumila* Chaix: Csobád: Mályvás. Szikszó: Méhész-szög.
1138. *Campanula glomerata* L.: Tornyosnémeti: Csíkos-tó. Aszaló: a Bársonyos-patak és a Hernád közötti földutakat kísérő gyepek; Kegyetlen. Szikszó: Méhész-szög. Encs-Fügöd: a fügödi sportpálya melletti gyeppolt. Aszaló: Baksai út mente, útszéli gyepekben.
1144. *Campanula trachelium* L.: Alsószolca: Kemelyi-erdő.
1145. *Campanula bononiensis* L.: Vizsoly: Hernád-holtmeder partja. Encs-Fügöd: a fügödi sportpálya mellett.
- 1207/a. *Helianthus tuberosus* L.: Hernádszurdok: Felső-rét. Hernádvécse: felhagyott kavicsbánya. Göncruszka: felhagyott kavicsbánya. Abaujkér: Hernád-part. Hernádszentandrás: Hernád-part. Kiskinizs: Béhus-patak torkolata.
1272. *Senecio sarracenicus* L.: Hernádszentandrás: Vízköz; Szilasok. Ináncs: Nagy-rét-dűlő. Szikszó: Méhész-szög.
1275. *Senecio doria* Nath.: Onga: Kelemenés; Csontor. Hernádnémeti: Gyalog-legelő. Hernádszentandrás: Vízköz. Szikszó: Méhész-szög; Hernád-part; Borsószer, vasút menti gyepek. Halmaj: a településtől északra, a vasút mentén. Onga-Ócsanáros: Nyárjas-dűlő. Ongaújfalu: vasút menti gyepek Szikszó irányába.
1278. *Echinops sphaerocephalus* L.: Garadna: Felső-Ferdinánd-szög. Vizsoly: Kiszela. Encs-

Fügöd: Zsellér-rét. Szikszó: Furcsa; Sziget-pást. Hernádbúd: Bélus-patak partja. Hernádszentandrás: Bélus-patak partja. Onga-Ócsanáros: Nyárjas-dűlő. Onga: Kelemenés. Gesztely: Berek-dűlő. Szentistvánbaksa: Pusztabaksa. Böcs: Alsó-Berek.

1310. *Serratula tinctoria* L.: Tornyosnémeti:

Csikos-tó; Muszka; Zsujta: Határsor-dűlő. Csobád: Réti-dűlő. Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-szög. Szikszó: Méhész-szög. Onga: Csontor. Alsószolca: Szilas; Bársonyos-patak mente, Bársonyos-part; a 37. számú műút belegrádi elágazásánál lévő gyepek. Vizsoly: Alsó-rét. Méra: Felső-tag; Kertek. Csobád: Legelő; Mályvás. Kiskinizs: Buhalter; Sosok. Aszaló: Mart-alja.

1331. *Centaurea sadleriana* Janka: Hidasnémeti: domboldalon Hernádszurdoktól É-ra. Encs: a függői sportpálya mellett. Halmaj: a település északi végén, a Galambos-patak vasúti hídjánál.

1365. *Sonchus palustris* L.: Encs: Nyilas, a Bélus-patak mentén (néhány szál). Méra: Kertek, a Bélus-patak mentén (néhány szál). Csobád: Mályvás, a Galambos-patak mentén (néhány szál).

1469. *Dianthus collinus* W. et K.: Tornyosnémeti: Búza-tó partja; Muszka; Csikos-tó; Lamos-rét. Zsujta: Határsor-dűlő; Alsó-rét. Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-szög. Csobád: Legelő; a vasutat kísérő árkok gyepei. Kiskinizs: Sosok; Buhalter. Aszaló: Bársonyoson túli legelő és a határoló földút menti gyepek; Bécsi kertek alja, Galagonyás. Halmaj: a vasutat kísérő árkok gyepei; a vasút és a Bársonyos-patak közötti gyepek; Nyilas; Godolya; a Kiskinizs felé vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as km-kőnél. Felsődoboz: Alsó-rét. Szikszó: a Bársonyos-patak és a Hernád között földutak menti gyepek; Hernád-part; Méhész-szög. Onga: Csontor; a településtől északra lévő legelő; a Gesztely felé vezető műút menti gyepek. Gesztely: Berek-dűlő; az Onga felé vezető műút menti gyepek. Alsószolca: Szilas; Kemelyi-erdő; Bársonyos-patak mente. Hernádkak-Belegrád: Berek. Hernádkak: Bársonyos-patak partja; Meskán-kert; a 37. számú műút belegrádi elágazásánál lévő gyepek. Hernádnémeti: Bársonyos-patak menti gyepek; Hosszú-gaz. Böcs: Bársonyos-patak menti gyepek. Csobád és Böcs között a Hernád völgyében, gyepekben igen gyakran találtak (sokszor nagy állományait).

1593. *Rumex confertus* Willd.: Tornyosnémeti: Csikos-tó; Búza-tó (Szártosi-tározó) környéke. Hidasnémeti: a Hernád és a Szártos-patak közötti terület. Vizsoly: Kiszela; Alsó-rét, Hernád menti gyepek. Méra: Felső-tag; Kertek. Csobád: Mályvás. Kiskinizs: Sosok. Halmaj: a vasút és a Bársonyos-patak közötti gyepek; Nyilas; a Kiskinizs felé

vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as km-kőnél. Felsődoboz: Alsó-rét.

1643. *Alnus incana* (L.) Moench: Zsujta: Határsor-dűlő, a Hernád közelében lévő puhafa-ligetben (2 példány).

1675. *Sagittaria sagittifolia* L.: Ináncs: Bélus-patak partja. Gesztely: Meskán-kert, a holtmederben. Encs-Fügöd: Bélus-patak. Forró: Bélus-patak. Hernádszentandrás: Bélus-patak. Ináncs: Bélus-patak. Csobád: Bélus-patak. Kiskinizs: Bélus-patak. Hernádkércs: Bélus-patak. Onga-Ócsanáros: Malom-zugi legelő, Hernád-holtmeder.

1730. *Allium angulosum* L.: Zsujta: Határsor-dűlő. Tornyosnémeti: Csikos-tó; Muszka; Búza-tó (Szártosi-tározó) környéke. Hidasnémeti: a Hernád és a Szártos-patak közötti terület. Méra: Kertek. Ináncs: Bélus-patak mente. Kiskinizs: Buhalter. Szikszó: Méhész-szög.

1732. *Allium oleraceum* L.: Hidasnémeti: a Hernád és a Szártos-patak közötti terület.

1749. *Ornithogalum pyramidale* L.: Csobád: Mályvás. Kiskinizs: Sosok. Aszaló: Kegyetlen, Baksi út mente. Szikszó: Méhész-szög. Szikszó-Aszaló: a települések közötti községhatáron futó földút menti gyepek. A Hernád-völgyben útszéli gyepekben találtak, nem gyakran.

1770. *Leucojum aestivum* L.: Csobád: Mályvás, a Galambos-patak mentén. Szikszó: Méhész-szög. Halmaj: Nyilas; a Kiskinizs felé vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as km-kőnél; Godolya. Alsószolca-Hernádkak: a 37. számú műút belegrádi elágazásánál lévő gyepek.

1780. *Iris sibirica* L.: Tornyosnémeti: Csikos-tó (két foltban). Szentistvánbaksa: Nagy-Rét-szög. Csobád: Mályvás (néhány tő). Szikszó: Méhész-szög. Aszaló: Kegyetlen (nagyobb állomány).

1784. *Iris aphylla* L. subsp. *hungarica* (W. et K.) Hegi: Hernádnémeti: Halom-dűlő, Németi-halom. Néhány négyzetméteres állomány egy szinte teljesen felszántott kurgán gyeppoltjában.

1825. *Epipactis helleborine* (L.) Crantz: Tornyosnémeti: Csikos-tó. Hernádszurdok: Felső-rét, a holtmeder partján. Vizsoly: Kiszela; Nagy-Füzes. Encs-Gibárt: Nyilas, Bélus-patak menti nemesnyáras; Hernád-part. Encs: nemesnyáras Encs vasútállomástól délre, belterület. Hernádbúd: Parti-legelő; Sándor szög. Pere: Berek-pást. Onga-Ócsanáros: Nyárjas dűlő, nemesnyáras. Szikszó: Malompást, nemesnyáras. Hernádszentandrás: Bélus patak mente.

1853. *Orchis laxiflora* Lam. s.l.: Kiskinizs: Buhalter (néhány tő). LAKATOS Endre (ex verbis) szerint Szikszón a Nagyer menti lápréteken is nőtt, de kipusztult. Mi nem találtuk.

1868. *Cyperus fuscus* L.: Hernádvécse: kavicsbányató partja. Böcs: Alsó-Berek, tóparton. Ináncs: Bélus-patak partja.

1891. *Scirpus sylvaticus* L.: Tornyosnémeti: Szártos-patak partja; Csíkos-tó. Encs-Fügöd: Zsellér-rét, holtmeder. Ináncs: Béhus-patak.
1922. *Carex remota* Grufbg.: Alsószolca: Kemelyi-erdő.
1928. *Carex elata* All.: Tornyosnémeti: Csíkos-tó. Méra: Felső-tag. Csobád: Mályvás. Halmaj: Nyilas; a Kiskinizs felé vezető műutat keresztező láprét-folt, a 3-as kmkőnél.
1929. *Carex buekii* Wimm.: Zsujta: Alsó-rét, Hernád-part. Hernádszurdok: Szög, Hernád-part. Hernádvécese: Nagy-rét, Hernád-part. Encs-Fügöd: Bársonyos-patak partja. Halmaj: Kocsma-zug, Bársonyos-patak partja. Aszaló: Galagonyás. GULYÁS-LUKÁCS (2003) adatainak pontosítása. FELFÖLDY (2002) nem említi a Hernád völgyből.
1931. *Carex acuta* L.: Tornyosnémeti: Csíkos-tó; Muszka. Méra: Girindek; Hosszú-Kerek-tó.
- Csobád: Réti-dülő. Alsószolca: Szilas. Böcs: Gát-szög. Csobád: Mályvás.
1956. *Carex sylvatica* Huds.: Alsószolca: Kemelyi-erdő.
1963. *Carex lepidocarpa* Tausch: Vilmány: Karolina, a Hernád menti kavicsgödrök egyikében (kevés).
2060. *Agropyron pectiniforme* R. et Sch.: Hernádszentandrás: a település keleti végén, a körgátnál (néhány tő). Ináncs: a település északi végén, a körgáton (néhány tő).
2063. *Elymus caninus* (L.) L.: Vizsoly: Hernád-part. Abaujkér: Hernád-part. Forró: Béhus-patak partja. Kiskinizs: Hernád part. Aszaló: Korsó-zug. Böcs: Üdülőtelep környéke.
2080. *Beckmannia eruciformis* (L.) Host: Szikszó: Borsószér (kevés).
2086. *Deschampsia cespitosa* (L.) P.B.: Tornyosnémeti: Szártos-patak partja.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretnénk megköszönni Schmotzer Andrásnak, hogy adatai közléséhez hozzájárult.

Summary

Data on the flora of the Hernád-valley
FARKAS J. – GULYÁS G. – LUKÁCS B. A.

In this paper we publish floristical data from the valley of Hernád-river. The data are important because few data are known from the literature and only a few articles have been dealt with that during the last decade. The data collecting were established from 1975 to 2003 and sponsored by the Aggtelek National Park.

Irodalom

- BORBÁS V. (1896): Abauj-Torna vármegye flórája. In: Magyarország vármegyéi és városai. 1. kötet. Abauj-Torna vármegye és Kassa. Apolló Irodalmi Nyomdai Részvénytársaság Bp. pp.: 439-446.
- BULLA B. (1964): Magyarország természeti földrajza. – Tankönyvkiadó, Bp. pp.: 424.
- FARKAS J. (1975): Rétek és legelők egyes ökológiai jellemzőinek összehasonlító vizsgálata a Hernád ártéren. Szakdolgozat, kézirat. ELTE TTK Növényrendszertani és Ökológia Tanszék, 75 pp.
- FARKAS J. (1998): Védett növények a Cserehát dombvidékén. – Kanitzia 4: 185-200.
- FRISNYÁK S. (1992): Magyarország történeti földrajza. Tankönyvkiadó, Bp.
- GULYÁS G. – LUKÁCS B. A. (2003): Vizes élőhelyek térképezése a Hernád magyarországi szakaszának jobb partján. – Hidrológiai Közlemények 83: 114-116.
- LAKATOS E. (1964): A *Crambe tataria* löszpusztai relikturnövény új hazai előfordulása. – Botanikai Közlemények 51: 223-238.
- LAKATOS E. (1967): A Szerencsi szigetegység és a határos Hernád-völgy növénytársulásai. Doktori értekezés, kézirat. ELTE TTK Növényrendszertani és Ökológia Tanszék.
- MARTONNÉ E. K. (2005): Magyarország tájföldrajza. - Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója, Debrecen. 192 pp.
- PENKSZA K. – MALATINSZKI Á. (2001): Adatok a Putnoki-dombság edényes flórájához. – Kitaibelia 6 (1): 149-155.
- SIMON T. (1992): A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Bp., 892 pp.
- VIRÓK V. – FARKAS R. – SZMORAD F. – BOLDOGHNÉ SZÜTS F. (2004): Florisztikai adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részéről. – Kitaibelia 9 (1): 143-150.